EXTRA OEFENING

Ter voorbereiding of als nabespreking kan je de leerling deze oefening laten maken.
We hebben de teksten die voor het museum voor het gewone publiek geschreven werd herschreven naar het doelpubliek van NT2.

We hebben in de tekst een aantal woorden weggelaten. De weggelaten woorden staan in een lijstje. De bedoeling is dat de woorden op de juiste plaats in de tekst gezet worden.

Achter de teksten met de open plaatsen kan je de oplossing met de ingevulde teksten terugvinden.

DEMOCRATIE

scheiding	algemeen enkelvoudig
wetgevende	ceremoniële
rechterlijke	vertegenwoordigers
1830	strijdt
kroon	belasting

Een nieuw land

België wordt een onafhankelijk democratisch land in ……..
Voor 1830 zijn heersers uit andere landen hier de baas. In 1815 was Napoleon (=de keizer van Frankrijk) hier de heerser. In 1815 werd Napoleon in Waterloo verslagen. België werd toen een deel van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.

In de zomer van 1830 is het heel onrustig in Brussel. De katholieken en de liberalen willen Willem I weg. Willem I was de Koning van de Nederlanden.
Er was een opstand in Brussel. Ze vochten hier in het park voor het museum.

Op 4 oktober 1830 roepen de opstandelingen (= mensen die tegen de baas zijn) de onafhankelijkheid van België uit. De andere landen vinden het eerst niet goed dat er een nieuw klein land ontstaat. De grote Europese landen erkennen België als nieuw land. Ze verplichten België wel om neutraal te zijn. Neutraal wil zeggen dat België bij een oorlog niet mag meevechten met een ander land.

Op 21 juli 1831 wordt Leopold van Saksen-Coburg de eerste Koning der Belgen.

Democratie

België wordt een democratie

De Belgische grondwet is revolutionair voor die tijd. De grondwet bepaalt dat België een democratie is met een grondwettelijke parlementaire monarchie.

Twee belangrijke principes van de democratie in België:

1) …… der machten.

- Het parlement is de ……. macht. Het parlement keurt wetten goed en het beslist over het budget.
- De regering is de uitvoerende macht. Ze voert de wetten uit en moet verantwoording afleggen aan het parlement. Dit wil zeggen dat het parlement de regering kan ontslaan.
- De rechtbanken vormen de …….macht. De rechtbank beslist of iemand de wet overtreedt. De rechtbank kan een straf geven bij een overtreding.

De macht ligt bij het Belgische volk. Het volk kiest zelf zijn …….in het parlement. Bij de geboorte van België mag niet iedereen stemmen. Het volk …….nog lang voor dit “algemeen stemrecht”.

2) Gelijkheid en vrijheid

In België is er vrijheid van persoon, godsdienst, onderwijs, pers, vereniging, vergadering en taal.

De gevolgen van deze vrijheden op de Belgische samenleving is groot. Hierdoor ontstaan bijvoorbeeld de vakbonden en een kritische pers.

Naar de stembus!

In 1831 mogen ongeveer 46.000 rijke mannen gaan stemmen. Enkel wie een cijns (=…….) betaalde, mocht gaan kiezen. Slechts 1% van de Belgen kan participeren.

Vanaf 1880 staken een massa mensen voor algemeen stemrecht. In 1893 zijn er meerdere doden. In hetzelfde jaar keurt het parlement het algemeen meervoudig stemrecht goed. Alle Belgische mannen, van 25 jaar en ouder, krijgen één stem.
Bepaalde mannen kunnen één of twee stemmen bijkopen.

De vraag naar …….. stemrecht blijft groot. Opnieuw zijn er doden. Pas na de Eerste Wereldoorlog is er het algemeen enkelvoudig stemrecht voor mannen. Vrouwen moeten tot 1948 wachten om te mogen stemmen.

Het koningshuis

De rol van de koning is veranderd met de tijd.

De Koning der Belgen draagt geen ……., scepter of koningsmantel. De koning heeft nu vooral een ……functie.

Sinds 21 juli 2013 is koning Filip de zevende Koning der Belgen.

WELVAART

met zelfbediening

diensteneconomie

industrialiseert

innovatie

spoorwegennet

spoorwegennet

Congogebied

wederopbouw

Multinationals

Van Landbouw naar industrie

De Industriële Revolutie

In 1830 is België vooral een agrarisch land. Dat betekent dat er vooral veel landbouw is. Maar dat verandert snel. België wordt na Groot-Brittannië het eerste land dat ……..…….

De stoommachine verspreidt zich snel in België.
De lage lonen en de grote hoeveelheid van ijzererts en steenkool zijn een goede basis voor de sterke groei van de industrie.

In 1835 startte de bouw van een ……. Dit zorgt voor een enorme economische groei.

België is maar een klein land. Dus je kan niet heel veel verkopen binnen België. Er is wel heel veel buitenland. Daarom probeert België veel te verkopen aan het buitenland. Het wordt daarom een exporteconomie. De centrale positie binnen West-Europa is hierbij een groot voordeel. Rond 1900 is België de 5de grootste economie en de 4de grootste exporteur ter wereld.

De industrie in België ontwikkelde sterk in 5 verschillende domeinen:
1) steenkoolmijnen en metaalindustrie in Luik en Henegouwen

2) glasindustrie in Luik

3) wolindustrie in Verviers

4) textielindustrie in Gent

5) verschillende soorten industrie in Brussel

Brussel heeft naast de industrie vooral ook veel bankiers en investeerders. Hierdoor wordt de hoofdstad uit tot het financiële hart van de Belgische industrie.

Tweede industriële revolutie

Vanaf de jaren ……. groeit de Belgische economie nog verder. Er komen nieuwe sectoren zoals de chemische industrie, de elektriciteitsindustrie en de ……... Ook Vlaanderen is deel van deze tweede industriële revolutie.

Belgische ondernemers gaan vol zelfvertrouwen naar de rest van de wereld. Machtige groepen bouwen spoor- en tramwegen in heel Europa, Zuid-Amerika, Centraal-Afrika en China.

De industrie en de bankiers profiteren van nieuwe afzetmarkten (=plaatsen waar je goederen kan gaan verkopen). En ook de handel groeit.
De ……. haven wordt één van de belangrijkste in de wereld.

In 1885 wordt Koning Leopold II eigenaar van het enorme …… in Centraal-Afrika. Ze verzamelen rubber via dwangarbeid (=verplichte arbeid) en extreme wreedheden. Hierdoor sterven heel wat Congolezen. In 1908 moet Leopold II Congo aan België geven.

De Belle Epoque

De Belle Epoque begint eind 19de en duurt tot de start van Wereldoorlog 1 in 1914. In de Belle Epoque tonen de nieuwe rijken hun rijkdom met een pronkerige levensstijl (=jouw bezit willen tonen).

Er komen luxehotels aan de kust, grootwarenhuizen, theaters, velodromen, ...

Van industrie naar diensten

Het Interbellum

België heeft veel schade uit de Eerste Wereldoorlog. De ……. van de fabrieken geeft de economie een nieuwe start. In de Antwerpse haven komen de eerste multinationals (= grote bedrijven die in heel veel landen zijn). Je vindt ze vooral in de chemische industrie en de auto-industrie.

Door de stijgende welvaart hebben ook de gewone mensen genoeg geld voor ontspanning. Zij kunnen nu ook af en toe naar de film, sportmanifestaties, op daguitstap of een radio kopen…

De Golden Sixties

De Tweede Wereldoorlog en de periode erna zijn heel moeilijk voor de economie. Maar nadien “boomt” de economie opnieuw in de sixties. Boomt is Engels voor sterk groeien.

…….. komen naar België en vooral naar Vlaanderen. Ze maken tienduizenden jobs bij. Het economische zwaartepunt van het land verplaatst zich van zuid (=Wallonië) naar noord (=Vlaanderen).

De zware industrie (=steenkoolmijn, staalindustrie,…) in Wallonië heeft het moeilijk. Het is ook de start van de consumptiemaatschappij. Consumptiemaatschappij wil zeggen dat mensen graag nieuwe dingen kopen.
Televisie, auto, telefoon en vakantie worden betaalbaar voor iedereen.

Flats, supermarkten ……, nieuwe woonwijken en autosnelwegen bepalen het beeld in de straat.

In 1968 werkt meer dan de helft van de werknemers in de ……. Vandaag is dit ongeveer 80% van de tewerkstelling.

Een open diensteneconomie

Vanaf de jaren 70 is er een trage verandering van de Belgische economie.

Grote industrieën waar veel mensen werken stoppen of worden kleiner. Scholen, ziekenhuizen, banken warenhuizen, telecombedrijven en de overheid worden nu de grootste werkgevers.
België investeert vandaag vooral in de economie van de toekomst. Hierbij is vooral kennis belangrijk. België kent een groei in de micro-elektronica, informatie- en communicatietechnologie, biotechnologie (=bedenken van nieuwe soorten groenten)- en farmaceutische (=medicijnen) bedrijven kennen een grote groei.

SOLIDARITEIT

productiviteit	liefdadigheid
hongeropstanden	levensstandaard
kapitalisme	12 uur
industrialisatie	vakbonden
grote armoede	netwerk

Ieder voor zich

Rond 1830 leven heel veel mensen van de landbouw. Ze krijgen het heel moeilijk om te overleven. De twee belangrijkste oorzaken zijn.
1) Vele landbouwbedrijven zijn te klein.
2) Door de ……. van de textielproductie verdwijnt de huisnijverheid (=thuiswerk).

Hierdoor verliezen veel gezinnen hun inkomen.

Veel mensen verhuizen naar de steden en gebieden met nieuwe fabrieken. Mannen, vrouwen en kinderen werken er elke dag meer dan …….. en vaak in een ongezonde situatie. Ze krijgen voor hun werk maar een heel laag loon.

Werkloosheid, ziekte en ouderdom leiden tot ……...
Alleen een kleine groep wordt heel rijk door de eerste industrialisatie. Deze groep doet soms aan ……. Dit zorgt niet echt voor een algemene oplossing.

Samen sterk

Van confrontatie naar organisatie

Vanaf 1850 starten enkele groepen fabrieksarbeiders de eerste ……..,
die waren verboden tot 1866. Toch zijn er regelmatig stakingen en …….. De grootste opstand was in maart 1886 in de Waalse industrie. Het leger moet de politie komen helpen. Er vallen 28 doden.

Vrijwillige solidariteit

In 1885 start de Belgische Werkliedenpartij. Een werklied is een ouder woord voor arbeider. Dit is dus de eerste partij voor arbeiders. Deze partij wil het …….. hervormen om zo het leven van de arbeiders beter te maken. Ze proberen eerst in het parlement te komen. Daar willen ze wetten maken die arbeiders beschermen.

Voor die wetten er komen bouwen de socialisten een eigen hulpsysteem op. Dit systeem werkt via een …… van coöperatieven mutualiteiten en vakbonden. De coöperatieven produceren goedkoop voedsel en kledij van goede kwaliteit. Het ziekenfonds en de vakbonden beschermen leden tegen ziekte, invaliditeit, ouderdom, werkloosheid.

De katholieke partij ziet de socialisten als een grote concurrent. Daarom starten ze zelf ook organisaties op voor arbeiders, boeren en handelaars. Zo proberen ze de groei van de 'goddeloze' socialisten te stoppen.

Ook de liberalen proberen een eigen arbeidersbeweging op te starten, met weinig succes.

De verzorgingsstaat

Toenemende bescherming

Na de eerste wereldoorlog wil de politiek de sociale vrede bewaren. Ze willen de arbeiders compenseren voor hun inzet. Er kwamen daarom enkele grote veranderingen. De belangrijkste verandering is het algemeen enkelvoudig stemrecht. Vanaf dan zijn de socialisten en de katholieken de sterkste partijen in het parlement. Voor deze verandering waren de liberalen en de katholieken de grootste.

Er komen nieuwe sociale wetten. Zij geven arbeiders een beetje bescherming tegen armoede door werkloosheid, ziekte of ouderdom.

In 1921 verkort de overheid de maximale arbeidsduur tot 8 uur per dag, 6 dagen per week.

Verplichte solidariteit

In april 1944 komen de werkgevers en vakbonden tot een akkoord. Beide groepen beloven samen te vechten voor een hogere …….. en een betere …… voor het volk.

Op basis van dit akkoord komt er eind 1944 de verplichte sociale zekerheid. Voor het eerst zijn daardoor alle werknemers beschermd tegen werkloosheid (=zonder werk), ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen en ouderdom (=hoge leeftijd). Ook krijgen de werknemers extra geld voor de jaarlijkse vakantie en voor elk kind.

Het is een verplichte verzekering. De werknemer en de werkgever moeten meebetalen.

Nieuwe sociale bewegingen

Vanaf de jaren ’60 komen er nieuwe sociale actiegroepen. Ze vechten voor vrouwenrechten, solidariteit met de derde wereld, mensenrechten, dierenrechten, vrede, rechten van holebi’s en de bescherming van het milieu.

PLURALISME

macht	hetzelfde geslacht
fronten	huwelijken
onderwijs	euthanasie
schoolstrijd	Massamanifestaties
liberalen	kranten

Katholieken en ……..…….. sluiten in 1830 een samenwerking af tegen koning Willem I. Dit ondanks hun grote ideologische (= ideeën over mens, relaties, samenleving,…) en politieke verschillen. Ze zijn het eens om België onafhankelijk te maken. Want: eendracht maakt ……...

De samenwerking tussen de twee wordt vlug moeilijk. In België zijn er twee gescheiden leefwerelden: een katholieke wereld en een antiklerikale (of vrijzinnige) wereld.

De katholieke kerk is zowel politiek als maatschappelijk overal aanwezig. De kerk wil haar invloed steeds groter maken. Er komt een steeds grotere scheiding tussen de klerikalen en de antiklerikalen.
Ze maken in de 19de en tot ver in de 20ste eeuw op een aantal ……. (=plaats waar je oorlog voert) ruzie met elkaar. De impact van de godsdienst op het dagelijkse leven is groot. In het …….. hadden de katholieken bijna een monopolie. Daarnaast heeft de katholieke zuil een groot netwerk van maatschappelijke instellingen (= ziekenhuis, gehandicaptenzorg, rusthuizen, …).
Antiklerikalen verzetten zich tegen deze katholieke dominantie.

‘Voor de schone ziel van ’t kind’

Bijna honderd jaar lang is onderwijs het grootste conflict tussen klerikalen en antiklerikalen. Het onderwijs is voor de katholieken van het grootste belang bij de katholieke vorming van kinderen. Ze bouwt een netwerk van katholieke scholen. Maar ze hebben ook invloed op het openbaar onderwijs (= onderwijs georganiseerd door de overheid ook officieel onderwijs genoemd). Liberale regeringen willen vanaf 1850 de katholieke invloed kleiner maken. De katholieke regeringen die daarna komen maken hun invloed weer groter.

In 1879 start de eerste …….. De liberale regering wil de invloed van de katholieken op het lager volledig doen verdwijnen. De twee partijen vechten hard voor hun eigen gelijk. Er gaan …….. (= grote bijenkomsten en/of betogingen) door en er vallen zelfs doden.

België is in 1914 het laatste land in Europa dat de leerplicht invoert. Het conflict tussen de twee blijft borrelen. In 1954 hebben de twee opnieuw heel veel ruzie.
Het katholieke kamp eist steun van de overheid voor zijn onderwijsnet. De liberalen willen meer neutrale scholen.
In 1958 vinden ze een compromis en ondertekenen ze het schoolpact (pact=akkoord). De vrije keuze van onderwijs staat centraal.
Het katholiek onderwijs kan vanaf nu rekenen op staatssteun voor de lonen en voor de werking (= onderhoud, materiaal, verwarming,…).
Het officiële (=neutraal en van de overheid) schoolnet kan nu groeien.

Een van de belangrijkste conflicten uit de Belgische geschiedenis is zo eindelijk opgelost.

Van de wieg tot het graf

De grondwet zegt dat er in België vrijheid van godsdienst is. Hierdoor is België vanaf het begin een pluralistische samenleving. Toch heeft de katholieke kerk tot in de jaren 1950 een grote invloed op de samenleving. De kerk is niet alleen een religieuze autoriteit (=baas, leider), maar ook een politiek en maatschappelijk heel belangrijk.

Vanaf het ontstaan van België bouwt de katholieke kerk aan haar netwerk. Ze willen gelovigen van kwalijke invloeden van niet-gelovigen afschermen. Daarom veroordeelt de katholieke kerk het lezen van ‘slechte’ …….

Eind 19e eeuw maken de katholieken hun netwerk groter en starten ook met een arbeidersbeweging, mutualiteit en een boerenbond. Ook socialisten en liberalen starten met netwerken. Zo ontstaat een samenleving waarin in iedereen binnen zijn eigen netwerk blijft. Elke man, vrouw en jongere kan voor alles terecht binnen de eigen groep. Dus van de wieg tot het graf.

De katholieke groep is het grootst. De kerk verzamelt grote groepen mensen voor bedevaarten, optochten en processies. In de industriële regio’s van Wallonië is de invloed van de katholieken kleiner.

Van God los

Na de Tweede Wereldoorlog verkleint de invloed van de katholieke kerk. De invloed van de kerk wordt niet langer aanvaard. Het aantal kerkbezoeken, dopen, …….. en begrafenissen daalt heel snel.
In de politiek wordt het verschil tussen klerikalen en antiklerikalen kleiner.

Door de kleinere kerkelijke macht vinden mensen dat ze hun persoonlijke keuzes mogen maken en dat het individu. De emancipatie van de vrouw wordt een belangrijk doel. Dit wil zeggen dat men wil dat man en vrouwen evenwaardig zijn.

Twintig jaar lang maken de partijen ruzie over het legaliseren van abortus. Pas in 1990 is abortus in bepaalde gevallen niet meer strafbaar.

In andere ethische zaken is België begin 21e eeuw een koploper. In 2002 is België het 2de land ter wereld waar …… wordt toegestaan. En in 2003 is België het 2de land waar mensen van …….. mogen huwen.

MIGRATIE

Europeanen	geboorteland
Parijs	scheef
Groot-Brittannië	Gastarbeiders
Canada	oliecrisis
de textiel- en mijnindustrie	steenkoolmijnen

Migratie= verhuizen naar een ander land

Immigratie= mensen die in een land erbij komen

Emigratie= mensen die van een land weg gaan

Migratie heeft eigenlijk altijd al bestaan. België staat vandaag bekend als een immigratieland. Vroeger was dat omgekeerd. I

Emigratie

Belgen in Noord-Frankrijk

Tijdens de economische crisissen in de 19de en begin 20ste eeuw trekken Belgen naar het buitenland. Ze gaan massaal op zoek naar werk in Frankrijk. Tussen 1851 en 1886 groeit het aantal Belgen in Frankrijk van 128.000 naar 482.000. …….. trekt heel wat migranten aan maar de meeste Belgen gaan naar Noord-Frankrijk. Daar gaan ze werken in ……..

De grote oversteek

Tussen 1831 en 1940 gaan +/- 200.000 Belgen naar de Verenigde Staten. ……. trekt meer dan 61.000 Belgen. Ze gaan hopen daar op een beter leven. Er was vooral in Vlaanderen veel armoede op het platteland (= buiten de steden).

De eerste jaren in Noord-Amerika is het heel hard werken. In kleine gemeenschappen proberen ze verder te leven zoals in België. Met de crisis van de jaren 1930 komt een einde aan de massale emigratie naar Noord-Amerika. Sommige Belgen keren naar België terug. De meesten blijven waar ze zijn en stap per stap integreren ze in hun nieuwe samenleving.

Op de vlucht voor de oorlog

Op 4 augustus 1914 valt het Duitse leger België binnen. Anderhalf miljoen burgers vluchten voor het geweld. Ze vluchten vooral naar Nederland, Frankrijk en …….... De internationale solidariteit met de Belgische vluchtelingen is eerst heel groot. Echter na een tijd worden de vluchtelingen als een last ervaren. Ruim 600.000 Belgen blijven tot het einde van de oorlog in het buitenland.

Immigratie

'Arbeiders, wees welkom in België'

Na de Tweede Wereldoorlog gaat het heel goed met de Belgische economie. Er zijn dringend nieuwe werkkrachten nodig. België sluit een akkoord met Italië in 1946. Hierdoor komen Italiaanse arbeiders massaal naar België. Nadien volgen er ook arbeiders uit Griekenland, Spanje, Turkije en Marokko. België opent in die landen kantoren om arbeiders te overtuigen om naar België te komen. Aangezien België de arbeiders uitnodigt worden ze …….genoemd.

Vele tienduizenden migranten komen naar België. Ze werken in de ……, de zware industrie (=steenkoolmijn, staalindustrie,…) en de bouwsector. Ze doen er het vuile en vaak ongezonde werk dat de Belgen niet meer willen doen.
Hun immigratie heeft belangrijke en blijvende gevolgen voor de Belgische samenleving.

In 1973 verandert de economische toestand in de wereld. Dit door een wereldwijde …….. De overheid laat geen migranten die laaggeschoold zijn mee toe. De meeste gastarbeiders hadden bij hun komst gehoopt naar hun …….. terug te keren. Maar de meesten besluiten om voorlopig te blijven. Door de stijgende werkloosheid worden ze vaak …….aangekeken.

Superdiversiteit

Vanaf de jaren 1990 neemt de instroom van migranten snel toe. Het aantal asielaanvragen piekt door de vele conflicten overal in de wereld. Maar het grootste aantal migranten in België zijn ……. Door de uitbreiding van de Europese Unie komen er veel Oost-Europeanen naar West-Europa. Deze evolutie en de vorige migraties hebben de Belgische bevolking grondig veranderd.
In 2016 heeft een kwart van de bevolking wortels in migratie. De etnisch-culturele diversiteit stijgt en vooral in de steden. De snelheid van deze evolutie maakt heel wat mensen onzeker. Deze onzekerheid is ook de oorzaak van heel wat weerstand. Het is zoeken naar nieuwe evenwichten, maar de toekomst van België is superdivers, dat is zeker.

TAAL

Brussel	ontevredenheid
gelijkwaardig	grens
Vlaanderen	dominantie
ruzie	Oostkantons
bestuurstaal	federaal land

België is een ingewikkeld land. Vooral door de verschillende talen en de vele regeringen. Taal was dikwijls een oorzaak voor …… tijdens de Belgische geschiedenis.

Voor 1830 is België een meertalig gebied. Het ligt op de ……. tussen Germaanse en Romaanse talen. Het Frans is de taal van de rijken en de overheid. Toen Napoleon, uit Frankrijk, de baas was in België maakt hij Frans de officiële taal. Bij de geboorte van België schrijven de stichters de vrijheid van taal in de grondwet. Maar het Frans blijft eigenlijk de ……..

In het noorden van het land (=……..) groeit hierover …….. Steeds meer Vlamingen verzetten zich tegen de ……van het Frans. Ze willen dat het Nederlands …….. wordt. Vanaf midden 19de eeuw dwingt de Vlaamse beweging stap per stap wettelijke maatregelen af. Tussen 1873 en 1962 ontstaan nieuwe taalwetten. Hierdoor wordt Vlaanderen Nederlandstalig, …… tweetalig, Wallonië Franstalig en de …….. Duitstalig.

Vanaf 1970 “regionaliseert” België door meerdere staatshervormingen”. Het is voortaan een …… Dit wil zeggen dat de centrale overheid niet alle macht heeft. Ook de deelstaten hebben een deel van de macht. In België heb je naast de federale overheid (=voor het hele land) ook gewesten en gemeenschappen.
De gemeenschappen zijn de baas over culturele en persoonsgebonden bevoegdheden. Er zijn drie gemeenschappen: de Vlaamse, de Franse en Duitstalige Gemeenschap.
De gewesten zijn baas over de economie en alles wat met de grond te maken heeft. Er zijn ook drie gewesten: het Vlaamse, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

EUROPA

verwoeste

samenwerking

avondklok

evenwicht

loopgravenoorlog

Joden

vernietigingskampen

besluitvormingscentra

hoofdkwartier

slagveld

Neutraal Koninkrijk

België ligt midden in Europa. Hierdoor vecht men oorlogen dikwijls uit in dit gebied. Na de Belgische Revolutie leggen de grote landen België de neutraliteit op. Dit wil zeggen dat België niet mag meevechten met een ander land. Door neutraal te zijn zorgt België voor het ……..... tussen de grote landen in Europa. België zit tussen Frankrijk en Duitsland die elkaars vijand zijn. In 1870 kan België nog ontsnappen aan de oorlog tussen die twee landen. In 1914 en 1940 is België wel een deel van het ……..

De Grote Oorlog

In 1914 probeert Duitsland met een snelle invasie Frankrijk te verrassen. Het Belgische leger kan het Duitse leger tegenhouden aan de rivier “De IJzer”. Het Franse en Britse leger helpen de Belgen. De Duitse aanval raakt vast. De oorlog verandert in een ……. In het deel van België dat bezet is, regeren de Duitsers heel streng. Er heerst schaarste, honger, ziekte en kou. Op 11 november 1918 zwijgen de wapens eindelijk. Duitsland geeft zich over. De Belgen bouwen hun ……. land terug op.

Opnieuw onder vuur

In 1940 komt Duitsland voor de tweede maal binnen in België. In een verpletterende blitzkrieg (Duits woord voor heel snelle oorlog) wordt het Belgische en het Franse leger overwonnen. Opnieuw wordt België bezet. De ……. en de algemene rantsoenering (=beperkte hoeveelheden van voedsel) maken het dagelijkse leven heel moeilijk. Verzet bestraffen de Duitsers heel hard. Ze nemen tienduizenden Belgen in gevangenschap en geven hen vaak zware straffen. De grootste slachtoffers zijn de …….. Bijna de helft van hen wordt gedeporteerd naar ……. In september 1944 bevrijden de geallieerden (=verbond van onder andere Amerika, Groot- Brittannië, Frankrijk) België. De oorlog duurt echter verder tot de Duitse overgave in mei 1945.

Europese integratie

Na de Tweede Wereldoorlog wil België aan internationale …….. doen. België is er van overtuigd dat je op die manier oorlog kan vermijden. België is daarbij een voortrekker. Het land helpt mee aan het ontstaan van de Benelux (1944), de NAVO (1949), de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (1951), de Europese Economische Gemeenschap (1957), de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (1957) en de Europese Unie (1992). Als 'hoofdstad' van Europa en …….. van de NAVO wordt Brussel één van de belangrijkste internationale …… ter wereld.

DEMOCRATIE

Een nieuw land

België wordt een onafhankelijk democratisch land in 1830.
Voor 1830 zijn heersers uit andere landen hier de baas. In 1815 was Napoleon (=de keizer van Frankrijk) hier de heerser. In 1815 werd Napoleon in Waterloo verslagen. België werd toen een deel van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.

In de zomer van 1830 is het heel onrustig in Brussel. De katholieken en de liberalen willen Willem I weg. Willem I was de Koning van de Nederlanden.
Er was een opstand in Brussel. Ze vochten hier in het park voor het museum.

Op 4 oktober 1830 roepen de opstandelingen (= mensen die tegen de baas zijn) de onafhankelijkheid van België uit. De andere landen vinden het eerst niet goed dat er een nieuw klein land ontstaat. De grote Europese landen erkennen België als nieuw land. Ze verplichten België wel om neutraal te zijn. Neutraal wil zeggen dat België bij een oorlog niet mag meevechten met een ander land.

Op 21 juli 1831 wordt Leopold van Saksen-Coburg de eerste Koning der Belgen.

Democratie

België wordt een democratie

De Belgische grondwet is revolutionair voor die tijd. De grondwet bepaalt dat België een democratie is met een grondwettelijke parlementaire monarchie.

Twee belangrijke principes van de democratie in België:

Scheiding der machten.

- Het parlement is de wetgevende macht. Het parlement keurt wetten goed en het beslist over het budget.
- De regering is de uitvoerende macht. Ze voert de wetten uit en moet verantwoording afleggen aan het parlement. Dit wil zeggen dat het parlement de regering kan ontslaan.
- De rechtbanken vormen de rechterlijke macht. De rechtbank beslist of iemand de wet overtreedt. De rechtbank kan een straf geven bij een overtreding.

De macht ligt bij het Belgische volk. Het volk kiest zelf zijn vertegenwoordigers in het parlement. Bij de geboorte van België mag niet iedereen stemmen. Het volk strijdt nog lang voor dit “algemeen stemrecht”.

Gelijkheid en vrijheid

In België is er vrijheid van persoon, godsdienst, onderwijs, pers, vereniging, vergadering en taal.

De gevolgen van deze vrijheden op de Belgische samenleving is groot. Hierdoor ontstaan bijvoorbeeld de vakbonden en een kritische pers.

Naar de stembus!

In 1831 mogen ongeveer 46.000 rijke mannen gaan stemmen. Enkel wie een cijns (=belasting) betaalde, mocht gaan kiezen. Slechts 1% van de Belgen kan participeren.

Vanaf 1880 staken een massa mensen voor algemeen stemrecht. In 1893 zijn er meerdere doden.
In hetzelfde jaar keurt het parlement het algemeen meervoudig stemrecht goed. Alle Belgische mannen, van 25 jaar en ouder, krijgen één stem. Bepaalde mannen kunnen één of twee stemmen bijkopen.

De vraag naar algemeen enkelvoudig stemrecht blijft groot. Opnieuw zijn er doden. Pas na de Eerste Wereldoorlog is er het algemeen enkelvoudig stemrecht voor mannen. Vrouwen moeten tot 1948 wachten om te mogen stemmen.

Het koningshuis

De rol van de koning is veranderd met de tijd.

De Koning der Belgen draagt geen kroon, scepter of koningsmantel. De koning heeft nu vooral een ceremoniële functie.

Sinds 21 juli 2013 is koning Filip de zevende Koning der Belgen.

WELVAART

Van Landbouw naar industrie

De Industriële Revolutie

In 1830 is België vooral een agrarisch land. Dat betekent dat er vooral veel landbouw is. Maar dat verandert snel. België wordt na Groot-Brittannië het eerste land dat industrialiseert.

De stoommachine verspreidt zich snel in België.
De lage lonen en de grote hoeveelheid van ijzererts en steenkool zijn een goede basis voor de sterke groei van de industrie.

In 1835 startte de bouw van een spoorwegennet. Dit zorgt voor een enorme economische groei.

België is maar een klein land. Dus je kan niet heel veel verkopen binnen België. Er is wel heel veel buitenland. Daarom probeert België veel te verkopen aan het buitenland. Het wordt daarom een exporteconomie. De centrale positie binnen West-Europa is hierbij een groot voordeel. Rond 1900 is België de 5de grootste economie en de 4de grootste exporteur ter wereld.

De industrie in België ontwikkelde sterk in 5 verschillende domeinen:
1) steenkoolmijnen en metaalindustrie in Luik en Henegouwen

2) glasindustrie in Luik

3) wolindustrie in Verviers

4) textielindustrie in Gent

5) verschillende soorten industrie in Brussel

Brussel heeft naast de industrie vooral ook veel bankiers en investeerders. Hierdoor wordt de hoofdstad uit tot het financiële hart van de Belgische industrie.

Tweede industriële revolutie

Vanaf de jaren 1890 groeit de Belgische economie nog verder. Er komen nieuwe sectoren zoals de chemische industrie, de elektriciteitsindustrie en de automobielindustrie. Ook Vlaanderen is deel van deze tweede industriële revolutie.

Belgische ondernemers gaan vol zelfvertrouwen naar de rest van de wereld. Machtige groepen bouwen spoor- en tramwegen in heel Europa, Zuid-Amerika, Centraal-Afrika en China.

De industrie en de bankiers profiteren van nieuwe afzetmarkten (=plaatsen waar je goederen kan gaan verkopen). En ook de handel groeit.
De Antwerpse haven wordt één van de belangrijkste in de wereld.

In 1885 wordt Koning Leopold II eigenaar van het enorme Congogebied in Centraal-Afrika. Ze verzamelen rubber via dwangarbeid (=verplichte arbeid) en extreme wreedheden. Hierdoor sterven heel wat Congolezen. In 1908 moet Leopold II Congo aan België geven.

De Belle Epoque

De Belle Epoque begint eind 19de en duurt tot de start van Wereldoorlog 1 in 1914. In de Belle Epoque tonen de nieuwe rijken hun rijkdom met een pronkerige levensstijl (=jouw bezit willen tonen).

Er komen luxehotels aan de kust, grootwarenhuizen, theaters, velodromen, ...

Van industrie naar diensten

Het Interbellum

België heeft veel schade uit de Eerste Wereldoorlog. De wederopbouw van de fabrieken geeft de economie een nieuwe start. In de Antwerpse haven komen de eerste multinationals (= grote bedrijven die in heel veel landen zijn). Je vindt ze vooral in de chemische industrie en de auto-industrie.

Door de stijgende welvaart hebben ook de gewone mensen genoeg geld voor ontspanning. Zij kunnen nu ook af en toe naar de film, sportmanifestaties, op daguitstap of een radio kopen…

De Golden Sixties

De Tweede Wereldoorlog en de periode erna zijn heel moeilijk voor de economie. Maar nadien “boomt” de economie opnieuw in de sixties. Boomt is Engels voor sterk groeien.

Multinationals komen naar België en vooral naar Vlaanderen. Ze maken tienduizenden jobs bij. Het economische zwaartepunt van het land verplaatst zich van zuid (=Wallonië) naar noord (=Vlaanderen).

De zware industrie (=steenkoolmijn, staalindustrie,…) in Wallonië heeft het moeilijk. Het is de start van de consumptiemaatschappij. Consumptiemaatschappij wil zeggen dat mensen graag nieuwe dingen kopen.
Televisie, auto, telefoon en vakantie worden betaalbaar voor iedereen.

Flats, supermarkten met zelfbediening, nieuwe woonwijken en autosnelwegen bepalen het beeld in de straat.

In 1968 werkt meer dan de helft van de werknemers in de diensteneconomie. Vandaag is dit ongeveer 80% van de tewerkstelling.

Een open diensteneconomie

Vanaf de jaren 70 is er een trage verandering van de Belgische economie.

Grote industrieën waar veel mensen werken stoppen of worden kleiner. Scholen, ziekenhuizen, banken warenhuizen, telecombedrijven en de overheid worden nu de grootste werkgevers.
België investeert vandaag vooral in de economie van de toekomst. Hierbij is vooral kennis belangrijk. België kent een groei in de micro-elektronica, informatie- en communicatietechnologie, biotechnologie (=bedenken van nieuwe soorten groenten)- en farmaceutische (=medicijnen) bedrijven kennen een grote groei.

België is één van de meest welvarende landen ter wereld. Om dit te blijven, moet de economie ook mee evolueren. Kennis en innovatie zijn heel belangrijk voor de toekomst van de Belgische economie.

SOLIDARITEIT

Ieder voor zich

Rond 1830 leven heel veel mensen van de landbouw. Ze krijgen het heel moeilijk om te overleven. De twee belangrijkste oorzaken zijn.
1) Vele landbouwbedrijven zijn te klein.
2) Door de industrialisatie van de textielproductie verdwijnt de huisnijverheid (=thuiswerk).

Hierdoor verliezen veel gezinnen hun inkomen.

Veel mensen verhuizen naar de steden en gebieden met nieuwe fabrieken. Mannen, vrouwen en kinderen werken er elke dag meer dan 12 uur en vaak in een ongezonde situatie. Ze krijgen voor hun werk maar een heel laag loon.

Werkloosheid, ziekte en ouderdom leiden tot grote armoede.
Alleen een kleine groep wordt heel rijk door de eerste industrialisatie. Deze groep doet soms aan liefdadigheid. Dit zorgt niet echt voor een algemene oplossing.

Samen sterk

Van confrontatie naar organisatie

Vanaf 1850 starten enkele groepen fabrieksarbeiders de eerste vakbonden, die waren verboden tot 1866. Toch zijn er regelmatig stakingen en hongeropstanden. De grootste opstand was in maart 1886 in de Waalse industrie. Het leger moet de politie komen helpen. Er vallen 28 doden.

Vrijwillige solidariteit

In 1885 start de Belgische Werkliedenpartij. Een werklied is een ouder woord voor arbeider. Dit is dus de eerste partij voor arbeiders. Deze partij wil het kapitalisme hervormen om zo het leven van de arbeiders beter te maken. Ze proberen eerst in het parlement te komen. Daar willen ze wetten maken die arbeiders beschermen.

Voor die wetten er komen bouwen de socialisten een eigen hulpsysteem op. Dit systeem werkt via een netwerk van coöperatieven mutualiteiten en vakbonden. De coöperatieven produceren goedkoop voedsel en kledij van goede kwaliteit. Het ziekenfonds en de vakbonden beschermen leden tegen ziekte, invaliditeit, ouderdom, werkloosheid.

De katholieke partij ziet de socialisten als een grote concurrent. Daarom starten ze zelf ook organisaties op voor arbeiders, boeren en handelaars. Zo proberen ze de groei van de ‘goddeloze’ socialisten te stoppen.

Ook de liberalen proberen een eigen arbeidersbeweging op te starten, met weinig succes.

De verzorgingsstaat

Toenemende bescherming

Na de eerste wereldoorlog wil de politiek de sociale vrede bewaren. Ze willen de arbeiders compenseren voor hun inzet. Er kwamen daarom enkele grote veranderingen. De belangrijkste verandering is het algemeen enkelvoudig stemrecht. Vanaf dan zijn de socialisten en de katholieken de sterkste partijen in het parlement. Voor deze verandering waren de liberalen en de katholieken de grootste.

Er komen nieuwe sociale wetten. Zij geven arbeiders een beetje bescherming tegen armoede door werkloosheid, ziekte of ouderdom.

In 1921 verkort de overheid de maximale arbeidsduur tot 8 uur per dag, 6 dagen per week.

Verplichte solidariteit

In april 1944 komen de werkgevers en vakbonden tot een akkoord. Beide groepen beloven samen te vechten voor een hogere productiviteit en een betere levensstandaard voor het volk.

Op basis van dit akkoord komt er eind 1944 de verplichte sociale zekerheid. Voor het eerst zijn daardoor alle werknemers beschermd tegen werkloosheid (=zonder werk), ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen en ouderdom (=hoge leeftijd). Ook krijgen de werknemers extra geld voor de jaarlijkse vakantie en voor elk kind.

Het is een verplichte verzekering. De werknemer en de werkgever moeten meebetalen.

Nieuwe sociale bewegingen

Vanaf de jaren ’60 komen er nieuwe sociale actiegroepen. Ze vechten voor vrouwenrechten, solidariteit met de derde wereld, mensenrechten, dierenrechten, vrede, rechten van holebi’s en de bescherming van het milieu.

PLURALISME

Katholieken en liberalen sluiten in 1830 een samenwerking af tegen koning Willem I. Dit ondanks hun grote ideologische (= ideeën over mens, relaties, samenleving,…) en politieke verschillen. Ze zijn het eens om België onafhankelijk te maken. Want: eendracht maakt macht.

De samenwerking tussen de twee wordt vlug moeilijk. In België zijn er twee gescheiden leefwerelden: een katholieke wereld en een antiklerikale (of vrijzinnige) wereld.

De katholieke kerk is zowel politiek als maatschappelijk overal aanwezig. De kerk wil haar invloed steeds groter maken. Er komt een steeds grotere scheiding tussen de klerikalen en de antiklerikalen.
Ze maken in de 19de en tot ver in de 20ste eeuw op een aantal fronten (=plaats waar je oorlog voert) ruzie met elkaar. De impact van de godsdienst op het dagelijkse leven is groot. In het onderwijs hadden de katholieken bijna een monopolie. Daarnaast heeft de katholieke zuil een groot netwerk van maatschappelijke instellingen (= ziekenhuis, gehandicaptenzorg, rusthuizen, …).
Antiklerikalen verzetten zich tegen deze katholieke dominantie.

‘Voor de schone ziel van ’t kind’

Bijna honderd jaar lang is onderwijs het grootste conflict tussen klerikalen en antiklerikalen. Het onderwijs is voor de katholieken van het grootste belang bij de katholieke vorming van kinderen. Ze bouwt een netwerk van katholieke scholen. Maar ze hebben ook invloed op het openbaar onderwijs (= onderwijs georganiseerd door de overheid ook officieel onderwijs genoemd). Liberale regeringen willen vanaf 1850 de katholieke invloed kleiner maken. De katholieke regeringen die daarna komen maken hun invloed weer groter.

In 1879 start de eerste schoolstrijd. De liberale regering wil de invloed van de katholieken op het lager volledig doen verdwijnen. De twee partijen vechten hard voor hun eigen gelijk. Er gaan massamanifestaties (= grote bijenkomsten en/of betogingen) door en er vallen zelfs doden.

België is in 1914 het laatste land in Europa dat de leerplicht invoert. Het conflict tussen de twee blijft borrelen. In 1954 hebben de twee opnieuw heel veel ruzie.
Het katholieke kamp eist steun van de overheid voor zijn onderwijsnet. De liberalen willen meer neutrale scholen.
In 1958 vinden ze een compromis en ondertekenen ze het schoolpact (pact=akkoord). De vrije keuze van onderwijs staat centraal.
Het katholiek onderwijs kan vanaf nu rekenen op staatssteun voor de lonen en voor de werking (= onderhoud, materiaal, verwarming,…).
Het officiële (=neutraal en van de overheid) schoolnet kan nu groeien.

Een van de belangrijkste conflicten uit de Belgische geschiedenis is zo eindelijk opgelost.

Van de wieg tot het graf

De grondwet zegt dat er in België vrijheid van godsdienst is. Hierdoor is België vanaf het begin een pluralistische samenleving. Toch heeft de katholieke kerk tot in de jaren 1950 een grote invloed op de samenleving. De kerk is niet alleen een religieuze autoriteit (=baas, leider), maar ook een politiek en maatschappelijk heel belangrijk.

Vanaf het ontstaan van België bouwt de katholieke kerk aan haar netwerk. Ze willen gelovigen van kwalijke invloeden van niet-gelovigen afschermen. Daarom veroordeelt de katholieke kerk het lezen van 'slechte' kranten.

Eind 19e eeuw maken de katholieken hun netwerk groter en starten ook met een arbeidersbeweging, mutualiteit en een boerenbond. Ook socialisten en liberalen starten met netwerken. Zo ontstaat een samenleving waarin in iedereen binnen zijn eigen netwerk blijft. Elke man, vrouw en jongere kan voor alles terecht binnen de eigen groep. Dus van de wieg tot het graf.

De katholieke groep is het grootst. De kerk verzamelt grote groepen mensen voor bedevaarten, optochten en processies. In de industriële regio's van Wallonië is de invloed van de katholieken kleiner.

Van God los

Na de Tweede Wereldoorlog verkleint de invloed van de katholieke kerk. De invloed van de kerk wordt niet langer aanvaard. Het aantal kerkbezoeken, dopen, huwelijken en begrafenissen daalt heel snel.
In de politiek wordt het verschil tussen klerikalen en antiklerikalen kleiner.

Door de kleinere kerkelijke macht vinden mensen dat ze hun persoonlijke keuzes mogen maken en dat het individu. De emancipatie van de vrouw wordt een belangrijk doel. Dit wil zeggen dat men wil dat man en vrouwen evenwaardig zijn.

Twintig jaar lang maken de partijen ruzie over het legaliseren van abortus. Pas in 1990 is abortus in bepaalde gevallen niet meer strafbaar.

In andere ethische zaken is België begin 21e eeuw een koploper. In 2002 is België het 2de land ter wereld waar euthanasie wordt toegestaan. En in 2003 is België het 2de land waar mensen van hetzelfde geslacht mogen huwen.

MIGRATIE

Migratie= verhuizen naar een ander land

Immigratie= mensen die in een land erbij komen

Emigratie= mensen die van een land weg gaan

Migratie heeft eigenlijk altijd al bestaan. België staat vandaag bekend als een immigratieland. Vroeger was dat omgekeerd. I

Emigratie

Belgen in Noord-Frankrijk

Tijdens de economische crisissen in de 19de en begin 20ste eeuw trekken Belgen naar het buitenland. Ze gaan massaal op zoek naar werk in Frankrijk. Tussen 1851 en 1886 groeit het aantal Belgen in Frankrijk van 128.000 naar 482.000. Parijs trekt heel wat migranten aan maar de meeste Belgen gaan naar Noord-Frankrijk. Daar gaan ze werken in de textiel- en mijnindustrie.

De grote oversteek

Tussen 1831 en 1940 gaan +/- 200.000 Belgen naar de Verenigde Staten. Canada trekt meer dan 61.000 Belgen. Ze gaan hopen daar op een beter leven. Er was vooral in Vlaanderen veel armoede op het platteland (= buiten de steden).

De eerste jaren in Noord-Amerika is het heel hard werken. In kleine gemeenschappen proberen ze verder te leven zoals in België. Met de crisis van de jaren 1930 komt een einde aan de massale emigratie naar Noord-Amerika. Sommige Belgen keren naar België terug. De meesten blijven waar ze zijn en stap per stap integreren ze in hun nieuwe samenleving.

Op de vlucht voor de oorlog

Op 4 augustus 1914 valt het Duitse leger België binnen. Anderhalf miljoen burgers vluchten voor het geweld. Ze vluchten vooral naar Nederland, Frankrijk en Groot-Brittannië. De internationale solidariteit met de Belgische vluchtelingen is eerst heel groot. Echter na een tijd worden de vluchtelingen als een last ervaren. Ruim 600.000 Belgen blijven tot het einde van de oorlog in het buitenland.

Immigratie

‘Arbeiders, wees welkom in België’

Na de Tweede Wereldoorlog gaat het heel goed met de Belgische economie. Er zijn dringend nieuwe werkkrachten nodig. België sluit een akkoord met Italië in 1946. Hierdoor komen Italiaanse arbeiders massaal naar België. Nadien volgen er ook arbeiders uit Griekenland, Spanje, Turkije en Marokko. België opent in die landen kantoren om arbeiders te overtuigen om naar België te komen. Aangezien België de arbeiders uitnodigt, noemt men ze gastarbeiders.

Vele tienduizenden migranten komen naar België. Ze werken in de steenkoolmijnen, de zware industrie (=steenkoolmijn, staalindustrie,…) en de bouwsector. Ze doen er het vuile en vaak ongezonde werk dat de Belgen niet meer willen doen.
Hun immigratie heeft belangrijke en blijvende gevolgen voor de Belgische samenleving.

In 1973 verandert de economische toestand in de wereld. Dit door een wereldwijde oliecrisis. De overheid laat geen migranten die laaggeschoold zijn mee toe. De meeste gastarbeiders hadden bij hun komst gehoopt naar hun geboorteland terug te keren. Maar de meesten besluiten om voorlopig te blijven. Door de stijgende werkloosheid worden ze vaak scheef aangekeken.

Superdiversiteit

Vanaf de jaren 1990 neemt de instroom van migranten snel toe. Het aantal asielaanvragen piekt door de vele conflicten overal in de wereld. Maar het grootste aantal migranten in België zijn Europeanen. Door de uitbreiding van de Europese Unie komen er veel Oost-Europeanen naar West-Europa. Deze evolutie en de vorige migraties hebben de Belgische bevolking grondig veranderd.
In 2016 heeft een kwart van de bevolking wortels in migratie. De etnisch-culturele diversiteit stijgt en vooral in de steden. De snelheid van deze evolutie maakt heel wat mensen onzeker. Deze onzekerheid is ook de oorzaak van heel wat weerstand. Het is zoeken naar nieuwe evenwichten, maar de toekomst van België is superdivers, dat is zeker.

TAAL

België is een ingewikkeld land. Vooral door de verschillende talen en de vele regeringen. Taal was dikwijls een oorzaak voor ruzie tijdens de Belgische geschiedenis.

Voor 1830 is België een meertalig gebied. Het ligt op de grens tussen Germaanse en Romaanse talen. Het Frans is de taal van de rijken en de overheid. Toen Napoleon, uit Frankrijk, de baas was in België maakt hij Frans de officiële taal. Bij de geboorte van België schrijven de stichters de vrijheid van taal in de grondwet. Maar het Frans blijft eigenlijk de bestuurstaal.

In het noorden van het land (=Vlaanderen) groeit hierover ontevredenheid. Steeds meer Vlamingen verzetten zich tegen de dominantie van het Frans. Ze willen dat het Nederlands gelijkwaardig wordt. Vanaf midden 19de eeuw dwingt de Vlaamse beweging stap per stap wettelijke maatregelen af. Tussen 1873 en 1962 ontstaan nieuwe taalwetten. Hierdoor wordt Vlaanderen Nederlandstalig, Brussel tweetalig, Wallonië Franstalig en de Oostkantons Duitstalig.

Vanaf 1970 “regionaliseert” België door meerdere staatshervormingen”. Het is voortaan een federaal land. Dit wil zeggen dat de centrale overheid niet alle macht heeft. Ook de deelstaten hebben een deel van de macht. In België heb je naast de federale overheid (=voor het hele land) ook gewesten en gemeenschappen.
De gemeenschappen zijn de baas over culturele en persoonsgebonden bevoegdheden. Er zijn drie gemeenschappen: de Vlaamse, de Franse en Duitstalige Gemeenschap.
De gewesten zijn baas over de economie en alles wat met de grond te maken heeft. Er zijn ook drie gewesten: het Vlaamse, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

EUROPA

Neutraal Koninkrijk

België ligt midden in Europa. Hierdoor vecht men oorlogen dikwijls uit in dit gebied. Na de Belgische Revolutie leggen de grote landen België de neutraliteit op. Dit wil zeggen dat België niet mag meevechten met een ander land. Door neutraal te zijn zorgt België voor het evenwicht tussen de grote landen in Europa. België zit tussen Frankrijk en Duitsland die elkaars vijand zijn. In 1870 kan België nog ontsnappen aan de oorlog tussen die twee landen. In 1914 en 1940 is België wel een deel van het slagveld.

De Grote Oorlog

In 1914 probeert Duitsland met een snelle invasie Frankrijk te verrassen. Het Belgische leger kan het Duitse leger tegenhouden aan de rivier “De IJzer”. Het Franse en Britse leger helpen de Belgen. De Duitse aanval raakt vast. De oorlog verandert in een loopgravenoorlog. In het deel van België dat bezet is, regeren de Duitsers heel streng. Er heerst schaarste, honger, ziekte en kou. Op 11 november 1918 zwijgen de wapens eindelijk. Duitsland geeft zich over. De Belgen bouwen hun verwoeste land terug op.

Opnieuw onder vuur

In 1940 komt Duitsland voor de tweede maal binnen in België. In een verpletterende blitzkrieg (Duits woord voor heel snelle oorlog) wordt het Belgische en het Franse leger overwonnen. Opnieuw wordt België bezet. De avondklok en de algemene rantsoenering (=beperkte hoeveelheden van voedsel) maken het dagelijkse leven heel moeilijk. Verzet bestraffen de Duitsers heel hard. Ze nemen tienduizenden Belgen in gevangenschap en geven hen vaak zware straffen. De grootste slachtoffers zijn de Joden. Bijna de helft van hen wordt gedeporteerd naar vernietigingskampen. In september 1944 bevrijden de geallieerden (=verbond van onder andere Amerika, Groot- Brittannië, Frankrijk) België. De oorlog duurt echter verder tot de Duitse overgave in mei 1945.

Europese integratie

Na de Tweede Wereldoorlog wil België aan internationale samenwerking doen. België is er van overtuigd dat je op die manier oorlog kan vermijden. België is daarbij een voortrekker. Het land helpt mee aan het ontstaan van de Benelux (1944), de NAVO (1949), de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (1951), de Europese Economische Gemeenschap (1957), de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (1957) en de Europese Unie (1992). Als ‘hoofdstad’ van Europa en hoofdkwartier van de NAVO wordt Brussel één van de belangrijkste internationale besluitvormingscentra ter wereld.

BELVUE BUBELO